

Plats och tid Fullriggaren, Strömsvik, 2026-03-04, kl. 08:15- 11:55

Ledamöter	Per Hollertz (M), ordf. Stefan Kemle (LPo) Anders Sjölander (M) Lars Beckman (S) Jenny Elander Ek (C)	Tjänstgörande Ersättare	
Ersättare	Bernt Janhäger (M), ej närvarande Kurt Olsson (SD), ej närvarande Annelie Noort (KD) Nhela Ali (S) Magnus Loftén (S)	Övriga	Kristina Lohman, kommundirektör Sven Stengard, ekonomichef Dejan Nedelkovski, ekonom Carina Magnusson, HR-chef Niklas Strömbäck, VA-chef Saskia Eriksson, konsult Geovatten Maria Andersson Bianchi, konsult WSP Elin Asklöf, renhållningschef Jonny Jakobsson, konsult Energibolagsstöd Sverige AB Dennis Gidlund, kanslichef Klas Svensson, samhällsbyggnadschef Olivia Amundsson Kwick, sekreterare

Utses att
justera Jenny Elander Ek (C)Justerings
plats och tid Digitalt, 2026-03-09

Underskrift	Sekreterare		Paragrafer 6 - 10
		Olivia Amundsson Kwick	
	Ordförande		
		Per Hollertz (M)	
	Justerare		
		Jenny Elander Ek (C)	

Anslagsbevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2026-03-04		
Datum för anslagsuppsättande	2026-03-09	Datum för anslagsnedtagande	2026-03-31
Förvaringsplats för protokollet	Kommunhuset Strömsvik		
Underskrift	 Olivia Amundsson Kwick		

Innehållsförteckning

Paragrafer	Ärendemening	Sidnr
KSAU § 6	Bemanningsstatistik helår 2025	3 - 9
KSAU § 7	Övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks samfällighetsförening	10 - 11
KSAU § 8	Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget	12
KSAU § 9	Avgifter för försummelse att avbokade resor i färdtjänsten	13 - 15
KSAU § 10	Information	16 - 17

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

Bemanningsstatistik helår 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Redovisningen godkänns.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att redovisning av bemanningsstatistik fortsättningsvis redovisas i samband med bokslut.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har gett 2025-01-20, § 2 förvaltningen i uppdrag att redovisa bemanningsstatistik för verksamhetsområde stöd och omsorg kvartalsvis i stöd- och omsorgsutskottet samt i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Stöd och omsorg

Verksamheten är en personalkänslig verksamhet där frånvaro i regel alltid måste ersättas, om inte fullt ut så till viss del. Vid vakansprövning har vikarier i stället ersatt under pågående prövning eller vid avslag.

Volymbaserad och behovsstyrd verksamhet kräver flexibilitet i schema och planering av brukarens insatser.

Rekryteringssvårigheter finns främst bland legitimerade medarbetare. Verksamheten har inte alltid kunnat rekrytera på utannonserade tjänster och för att lösa situationen har vikarier tagits in men även hyrpersonal. Bemanningsföretag har i mycket låg utsträckning används under första kvartalet då bemanningen varit relativt stabil.

Åtgärder

Effektivare personalplanering

Verksamhetsområde Stöd och omsorg har fokuserat på att effektivisera personalplaneringen. Arbetet startades med att

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

kartlägga och analysera nuläget samt därefter förhandla nya schemalägnings principer som chefer och schemaläggare sedan har utbildats i samt en utbildning i personalplanering och schemaläggning för alla chefer och samordnare inom verksamhetsområdet. Nu är förändringen/utvecklingen mot en mer optimal personalplanering inne i fasen att nya schemalägnings principer gäller och medarbetarna arbetar efter nya scheman och utvärdering kommer att ske i januari 2026.

Åtgärder vid övertalighet

Tidigare fanns det viss övertalighet på vissa enheter medan andra saknade personalresurser. Arbetet med förflyttningar av medarbetare pågår kontinuerligt efter att personalbehovet förändras. Avstämningar sker mellan HR och enhetschefer månatligen kring bemanningsbehovet.

Att säkra en flexibel grundbemanning är en förutsättning för att minska antalet vikarier.

Minska antalet vikarier

Uppdraget är också att minska antalet vikarier i samtliga verksamheter. Arbetet med att säkra grundbemanningen pågår samtidigt som frånvaron är hög så vidare analys behöver göras när förändringen bekräfts och sommarperioden är passerad. Timavlönades arbetade timmar ligger fortfarande lägre än i jämförelse med samma period föregående år trots högre sjukdom. Det i sig indikerar en effektivare användning av de personella resurserna.

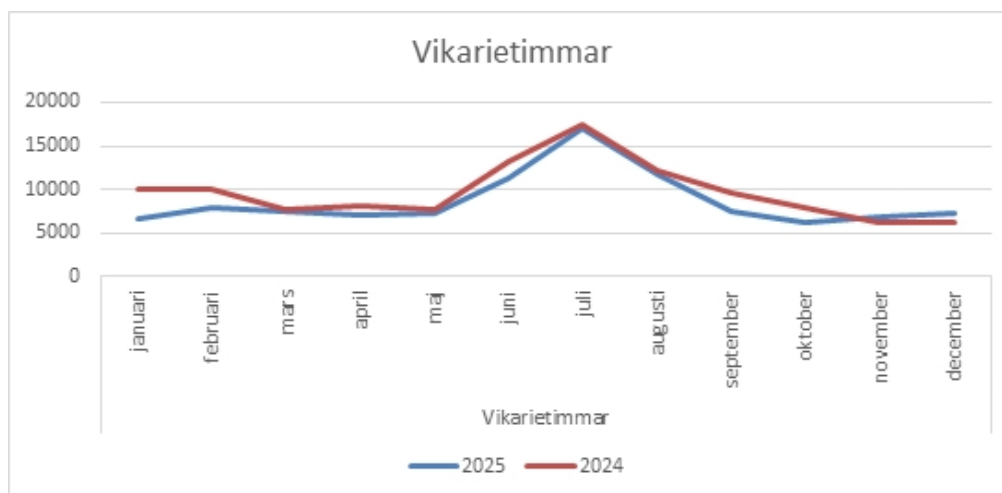
Diagram 1.

Visstidsanställda vikariers arbetade timmar

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

En närmare analys visar nu att sjukfrånvaron är på en relativt hög nivå men att bemanningsplaneringen har förbättrats och medvetandegjorts så att högre grad av effektivitet nås.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har varit högre än tidigare år fram till sommaren. En tendens är att sjukfrånvaron sjunker till sommaren i likhet med tidigare år. Därefter ser vi att sjukfrånvaron ökar men att den ligger något lägre efter sommaren i jämförelse med 2024.

Diagram 2. Sjukfrånvaro januari-december 2024 och 2025.

Justerare

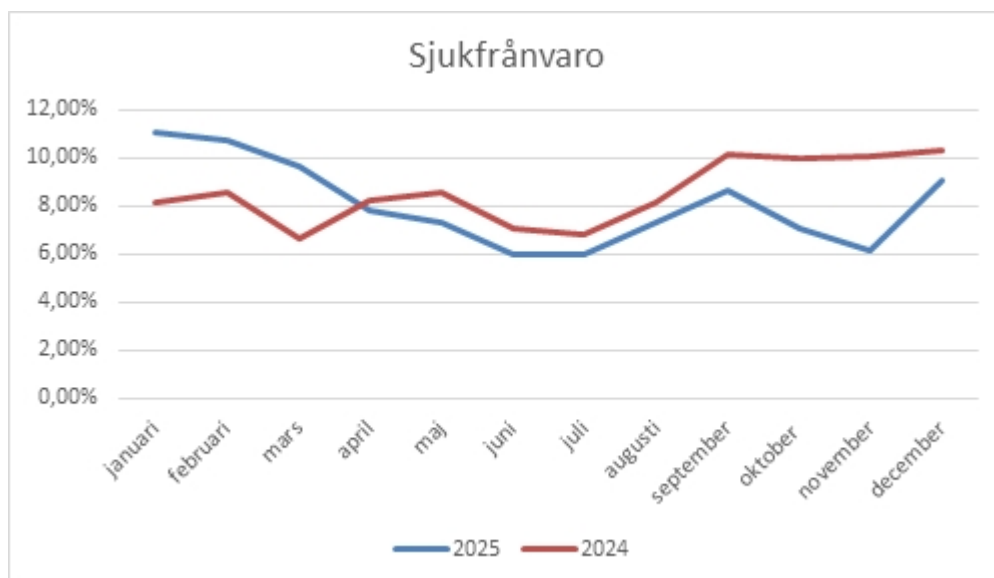
.....

.....

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

Antalet övertidstimmar

Övertid

Beslut har gemensamt tagits av kommunledningsgruppen att det råder restriktivitet mot övertid. Övertid ska godkännas av chef och kan bara ske om det är absolut nödvändig.

Övertidsuttaget har visat på ett tydligt minskat uttag i jämförelse med tidigare år men nu med den höga frånvaron ser vi övertiden ökar. Under sommarveckorna var även vikarier sjuka vilket ledde till ökad övertid. I slutet av året ökade övertiden i takt med sjukfrånvarons ökning.

Det nya centrala kollektivavtalet med giltighet från 1 april 2025 innebär att fyllnadstid (mertid) upphör för deltidsanställda. Konsekvenser innebär att deltidsanställda får övertidsersättning från första timmen som de arbetar utöver den ordinarie arbetstiden och därmed ökar våra kostnader för övertid i alla fall kortsiktigt.

Justerare

.....

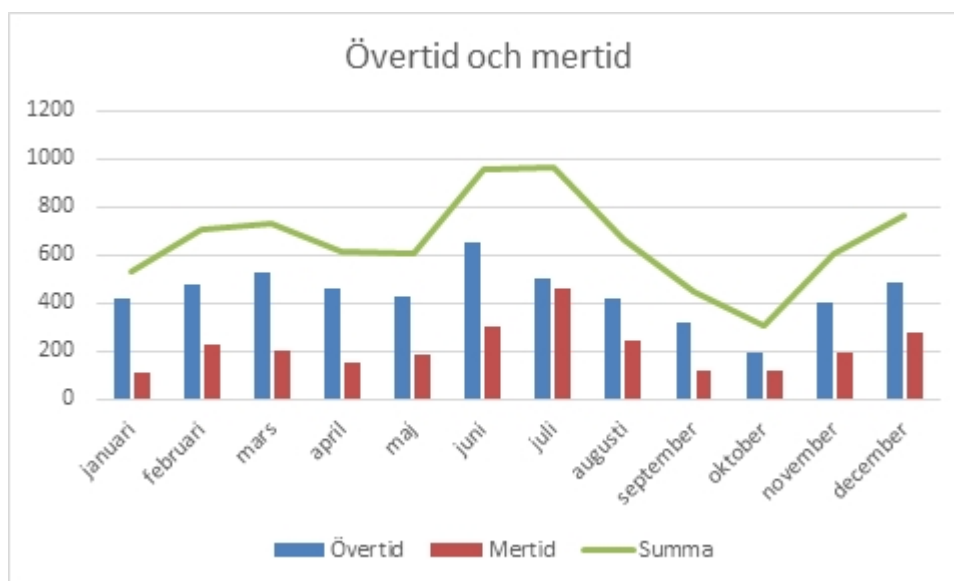
.....

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

Diagram 3. Övertidstimmar och mertid från januari till och med september 2025

Diagrammet visar utfall av övertid och mertid under 2025. Fyllnadstid/mertid har upphört kostnadsmässigt och övertidsersättning utgår från första timman som arbetas utöver ordinarie arbetstid. Däremot ska det fortfarande redovisas i enlighet med arbetstidslagen (ATL).

Diagram 4. Kostnadsutveckling för övertid 2025 i jämförelse med 2024

Justerare

.....

.....

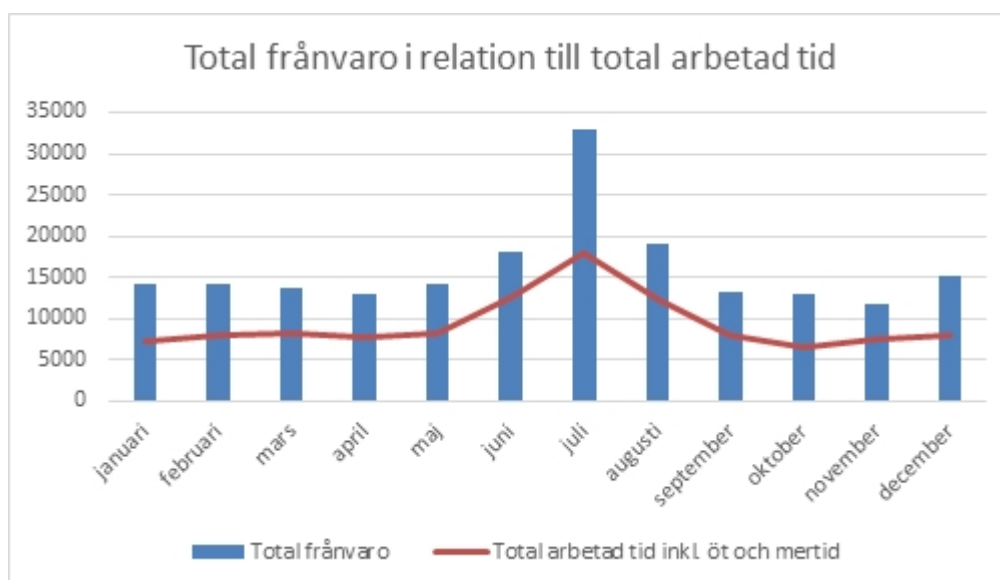

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

Diagrammet visar tydligt när de centrala kollektivavtalen förändrades till att ge övertidsersättning även för mertid. Kostnaden för övertiden är för helåret fortsatt något lägre än under föregående år. Dock har övertiden ökat i slutet av året vilket gör att skillnaden minskat.

Diagram 5. Total frånvaro i relation till vikarietimmor och summan av mertid och övertid

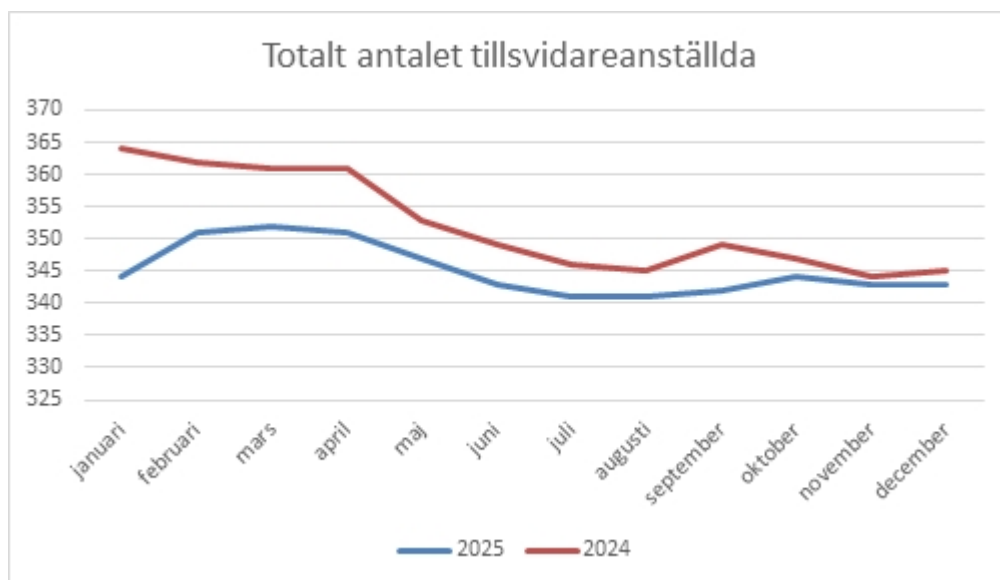
Diagrammet visar att personalplaneringen följer frånvaron. En analys visar att det fortfarande finns viss luft i scheman ex. genom resursspass men inte i samma utsträckning som tidigare.

Diagram 6. Antalet tillsvidareanställda 2025 per månad i relation till 2024.

KSAU § 6

KS-SA.2024.20

Diagrammet visar att antalet tillsvidareanställda i slutet av 2025 är jämförbart med 2024, skillnaden i december månad är endast 2 personer.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det trots den höga frånvaron så visar statistiken på att utvecklingen går mot en mer effektiv personalplanering. Antalet tillsvidareanställda är nu på samma nivå som i slutet av föregående år. Samtidigt som all frånvaro inte ersätts med vikarier eller övertid visar på att personalbemanningen är mer effektiv nu mot tidigare. Med de utbildningsinsatserna och med det utvecklings/förändringsarbete som genomförts och som fortfarande pågår ger resultat. Den förändrad ersättningsnivån i de centrala kollektivavtalen har medfört, i alla fall kortsiktigt, ökade kostnader för övertid trots det landade kostnaden för övertiden något lägre 2025 än 2024. Arbetet följs kontinuerligt upp och justeras efter hand så ständiga förbättringar sker. Utvärdering av de nya schemalägningsprinciperna pågår.

Beslutet skickas till

HR-chef
Socialchef
Akten

Justerare

.....

.....

KSAU § 7

KS-TEK.2024.82

Övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks samfällighetsförening

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår besluta att avslå yrkandet från Sjöviks samfällighetsförenings om ett kommunalt övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning.

Ärendebeskrivning

Den 8 april 2024 inkom en skrivelse till kommunstyrelsen från företrädare från Sjöviks samfällighetsförening. I skrivelsen yrkar föreningen att kommunstyrelsen tar upp frågan för beslut om ett övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning och låter VA-kontoret påbörja en utredning kring hur övertagandet ska utformas.

I skrivelsen refererar föreningen till ett möte med en tidigare VA-chef som ägde rum den 6 mars 2024. Vid det mötet hade VA-chefen inte ställt sig avvisande till föreningens vilja att kommunen skulle överta vatten- och avloppsanläggningen, en anläggning som redan är ansluten till det kommunala VA-nätet.

För att utöka det kommunala verksamhetsområdet krävs ett beslut i kommunfullmäktige.

Kommunens ställningstagande till föreningens yrkande

Kommunens ställningstagande till yrkandet om ett övertagande av ansvaret för föreningens vatten- och avloppsanläggning är att yrkandet ska avslås. Kommunen grundar sitt ställningstagande utifrån följande resonemang;

Den aktuella samfällighetsföreningen ligger utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Samfällighetsföreningen är dock avtalskund för kommunalt vatten- och avlopp.

Kommunen har generellt en restriktiv inställning till att utöka verksamhetsområdet. Ett utökat verksamhetsområde riskerar

KSAU § 7

KS-TEK.2024.82

att innebära höjda kostnader och ökade arbetsinsatser för VA-kollektivet utifrån att ett övertagande innebär ansvar för drift och underhåll av ledningsnät med okänd status.

Kommunens VA-enhet har genomfört en kartläggning som gått ut på att analysera, kategorisera och prioritera identifierade utbyggnads-, utrednings och bevakningsområden inom VA-området. Prioriterat arbete är områden med nybyggnation och sanering av befintligt nät. I det arbete som här beskrivs är området Sjövik inte ett prioriterat område.

Remiss

Utifrån gällande lagstiftning inom området har ärendet skickats på remiss till Miljökontoret, *se bilaga 2 och 3*. Det som framgår i Miljökontorets remissyttrande påverkar inte kommunens ställningstagande i frågan.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga kostnader för kommunen.

Beslutet skickas till

Sjöviks samfällighetsförening, rek + mottagningsbevis

VA-chef

Akten

KSAU § 8

KLK.2026.16

Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för hantering, bedömning av Valdemarsviksförslag
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att ansvara för rutiner gällande administration och kommunikation av Valdemarsviksförslaget på kommunens hemsida.

Ärendebeskrivning

Den 26 augusti 2013 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa Valdemarsviksförslaget som ett verktyg för medborgardialog i Valdemarsviks kommun. Av beslutet framgick att inkomna förslag skulle kunna användas av de förtroendevalda som underlag och inspiration i det politiska arbetet, exempelvis vid framtagande av motioner. Vidare angavs att kommunstyrelsen skulle utforma regler för hantering av Valdemarsviksförslaget.

Sedan beslutet fattades har några sådana regler inte utformats eller fastställts. Avsaknaden av gemensamma riktlinjer innebär att hanteringen av Valdemarsviksförslaget saknar en tydlig och enhetlig struktur.

För att säkerställa ett rättssäkert, transparent och demokratiskt arbetssätt gentemot medborgarna finns behov av att fastställa tydliga regler för hur Valdemarsviksförslaget ska organiseras, handläggas och följas upp.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Beslutet skickas till

Kommunikatör
Kanslisamordnare
Akten

 Justerare

.....

.....

KSAU § 9

KLK.2026.11

Avgifter för försummelse att avboka resor i färdtjänsten

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar om att inte införa avgift för icke avbokade resor i färdtjänsten.

Sammanfattning

Region Östergötlands trafik- och samhällsplaneringsnämnd har beslutat att kommunerna från den 1 januari 2026 själva ska avgöra om avgifter ska tas ut vid utebliven avbokning av färdtjänstresor. Valdemarsviks kommun behöver därför ta ställning till hur ett sådant system skulle fungera lokalt och om en avgift bör införas.

Förvaltningen bedömer att ett avgiftssystem inte är lämpligt. Avgifterna skulle vara låga, medan administrationen för att utreda och hantera varje enskild bom skulle bli resurskrävande och sannolikt dyrare än intäkterna. Det är dessutom svårt att definiera och bedöma försummelse på ett rättvist och rättssäkert sätt, eftersom färdtjänstresenärer har mycket olika funktionsnedsättningar och därmed varierande möjligheter att avboka resor. Ett avgiftssystem riskerar även att slå hårt mot personer med små ekonomiska marginaler och i förlängningen öka behovet av exempelvis försörjningsstöd.

Under 2025 registrerades 256 bommade resor i Valdemarsvik, motsvarande 49 076 kronor i kostnad för kommunen. Många av dessa gällde brukare inom daglig verksamhet, där personal snarare än individen ansvarar för avbokning. Ingen kommun i Östergötland har ännu valt att införa egna avgifter, och för länsöverskridande färdtjänst tas inga avgifter ut idag. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett avgiftssystem skulle skapa mer administration och större kostnader än nytta.

Ärendebeskrivning

Region Östergötlands trafik- och samhällsplaneringsnämnd har beslutat om "avgifter för ej avbokade resor i färdtjänsten". Beslutet innebär att kommunerna från och med den 1 januari

KSAU § 9

KLK.2026.11

2026 själva ska fastställa avgiftens storlek vid upprepad försummelse att avboka resor inom den inomkommunala färdtjänsten. Om en kommun inte fattar beslut om en egen avgift men ändå önskar ta ut en sådan, ska den avgift som gäller för den kommunöverskridande färdtjänsten tillämpas.

Valdemarsviks kommun är beställare av den inomkommunala färdtjänsten och ansvarar därmed för beslut om avgifter samt hur debitering och fakturering ska ske. Östgötatrafiken tillhandahåller månadsvisa reserapporter där registrerade bommade resor framgår per resenär. Förvaltningen föreslår att kommunen inte inför avgifter vid utebliven avbokning. Ett sådant system bedöms inte vara ändamålsenligt då avgifterna vanligtvis är små samtidigt som administrationen kring att utreda, hantera och bedöma varje enskild bom skulle innebära betydande kostnader som riskerar att överstiga eventuella intäkter. Därutöver är det svårt att på ett rättssäkert och likvärdigt sätt avgöra vad som ska betraktas som försummelse eftersom färdtjänstresenärer har mycket olika funktionsnedsättningar och därmed varierande förutsättningar att avboka sina resor. Ett avgiftssystem kan även få socialt negativa konsekvenser för personer med små ekonomiska marginaler, som kan riskera att belastas ekonomiskt i sådan grad att de i förlängningen behöver söka andra kommunala stödformer exempelvis försörjningsstöd. Sammantaget riskerar ett avgiftssystem därmed att generera större administrativa och ekonomiska kostnader än det löser.

Färdtjänst beviljas personer med varaktiga funktionsnedsättningar och variationen i dessa innebär att det är svårt att fastställa enhetliga kriterier för vad som ska anses vara upprepad försummelse. Även med tydliga riktlinjer kvarstår risken för godtyckliga bedömningar och bristande likabehandling.

Frågan är i dagsläget ny för kommunerna i Östergötland vilket gör omvärldsbevakning begränsad. Enligt Östgötatrafiken har ingen kommun valt att införa en egen avgift eller tillämpa den avgift på 100 kronor som regionens nämnd beslutade om den 21 januari 2021. Inom den länsöverskridande färdtjänsten tas för närvarande ingen avgift ut vid utebliven avbokning även om frågan diskuteras vidare. Rutiner finns däremot redan inom

KSAU § 9

KLK.2026.11

sjukresor, där debitering kan ske vid missbruk, exempelvis när en resa bokas utan att ett vårdbesök genomförs.

Under 2025 förekom totalt 256 bommade resor i den inomkommunala färdtjänsten, vilket medförde en kostnad på 49 076 kr för kommunen.

Resorna var fördelade på 77 unika individer. De flesta hade endast en eller ett par bommar. Individen med flest bommar hade 22 stycken till en kostnad av cirka 1 300 kr. Den högsta totala kostnaden för en individ var 5 669 kr för 21 bommade resor.

Många av de bommade resorna kan kopplas till brukare inom daglig verksamhet. Dessa bokar och avbokar ofta inte resorna själva, utan detta hanteras av personal inom daglig verksamhet eller på boenden.

Beslutet skickas till
Region Östergötland
Akten

 Justerare

.....

.....

KSAU § 10

Nämnd.2026.1

Information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ekonomichef Sven Stengard och ekonom Dejan Nedelkovski redovisar det preliminära bokslutet för 2025, med särskilt fokus på samhällsbyggnad, kommunledningskontoret samt finansförvaltningen. Det preliminära bokslutet visar på ett positivt resultat.

HR-chef Carina Magnusson redovisar bemanningsstatistiken för år 2025. Utskottet informeras även om aktuella personalfrågor, däribland förändrade rutiner för registerutdrag i samband med rekrytering, vilket innebär att fler yrkesgrupper nu omfattas. Vidare informeras utskottet om att medel har beviljats från Omställningsfonden, vilka ska användas till språkutbildning för personal inom berörda yrkesgrupper.

Renhållningschef Elin Asklöf och konsult Jonny Jakobsson från Energibolagsstöd Sverige AB informerar om det nya lagkravet avseende fastighetsnära insamling. De redovisar delar av det pågående arbetet samt projektgruppens aktuella aktiviteter. Bland annat har en riskbedömning genomförts och ett omfattande arbete med att ta fram en kommunikationsplan pågår.

Konsulterna Maria Andersson Bianchi från WSP och Saskia Eriksson från Geovatten informerar utskottet om arbetet med att eventuellt göra delar av Yxningen till ett vattenskyddsområde. Utskottet delges information om motiv och bakgrund till arbetet samt om hur arbetsprocessen är upplagd och vilka steg den innefattar.

KSAU § 10

Nämnd.2026.1

Samhällsbyggnadschef Klas Svensson informerar utskottet om en ny detaljplan för området Valdemarsvik 4:3, Mosseboområdet. Ärendet gällande beställning av den nya detaljplanen kommer att presenteras närmare på kommunstyrelsens sammanträde i mars. Vidare delges utskottet information om pågående VA-projekt.

Kanslichef Dennis Gidlund informerar utskottet om förslag på nya riktlinjer vad gäller Valdemarsviksförslaget. De nya riktlinjerna syftar till att klargöra ansvarsfördelningen vad gäller inkomna Valdemarsviksförslag och tydliggöra arbetsprocessen med dessa.

Kommundirektör Kristina Lohman ger utskottet en uppdatering vad gäller planerna på stadsmuseum i Valdemarsvik och om ett deltidsboendeprojekt i kommunen. Deltidsboendeprojektet syftar till att öka kunskapen om deltidboendets betydelse för kommunens utveckling.

Beslutet skickas till
Akten

 Justerare

.....

.....